

спеціальними знаннями. Уповноважені працівники оперативного підрозділу за результатами аналізу готують відповідну інформацію, а вирішення питання щодо ролі зазначеної інформації в кримінальному провадженні, використання її в доказуванні належить до компетенції слідчого.

Список використаних джерел

1. Калиновський О. В., Школьніков В. І. Використання методу кримінального аналізу для протидії організованій злочинності. *Часопис Київського університету права*. 2017. № 1. С. 300–303.

2. Фаріон О. Б. Метод стратегічного кримінального аналізу загроз прикордонній безпеці України. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2021. № 83 (2). С. 223–241. (Серія «Військові та технічні науки»). doi: <https://doi.org/10.32453/3.v83i2.569>.

3. Стащак А. Ю. Наступальність у контексті принципів оперативно-розшукової діяльності. *Юридичний бюлетень*. 2019. Вип. 11. Ч. 2. С. 284–289. doi: <https://doi.org/10.32850/2414-4207.2019.11-2.37>.

4. Білоус Р. В. Кримінальний аналіз в діяльності правоохоронних органів України. *Удосконалення механізму правового регулювання суспільних відносин з урахуванням зарубіжного досвіду* : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 1 черв. 2020 р.) / відп. ред. О. Ю. Бусол. Київ : Ліра-К, 2020. С. 20–22.

Ворона Юлія Сергіївна,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Неклеса О. В.,
викладач кафедри кримінального процесу
та стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗЛОВЖИВАННЯ СЛУЖБОВИМ СТАНОВИЩЕМ І ПЕРЕВИЩЕННЯ СЛУЖБОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ЯК КОРУПЦІЙНІ ЗЛОЧИНИ

Кваліфікація суспільно небезпечних діянь, які містять ознаки перевищення влади або службових повноважень, завжди викликала труднощі, зокрема пов'язані з розмежуванням перевищення влади зі зловживанням нею. Останнім часом, післязмін, яким були піддані статті 364 та 365 Кримінального кодексу України (далі – КК України), проблеми кваліфікації відповідних діянь ще більше загострилися.

Не припиняються дискусії стосовно того, чи відбулася декриміналізація перевищення влади та службових повноважень щодо службових осіб публічного права, які не є правоохоронцями; чи можна

визнавати істотною шкодою та тяжкими наслідками шкоду правоохоронним інтересам, яка не може бути обчислена у грошових показниках; чи потрібно для застосування ч. 2 ст. 365 КК України встановлювати, що насильство було поєднане зі спричиненням істотної шкоди тощо [2].

Тому ст. 365 КК України перебуває під пильною увагою науковців та практиків.

Під посадовим злочином тут мається на увазі злочин, вчинити який можуть лише посадові особи, які розуміються у вузькому кримінально-правовому значенні [1].

Службове зазіхання означає за змістом ширше загальне поняття, що включає як посадове, і діяння управлінця, і навіть правопорушення службовця. Інакше кажучи, службовий злочин – це будь-який кримінально-правове діяння, яке здійснюється спеціальним суб'єктом із використанням службового становища [1; 2].

Корупційний злочин є лише спеціальним видом службового, отже, і посадового злочину. Використання законодавцем різної термінології ускладнює розуміння та сприяє різній кваліфікації службових діянь.

Чинне кримінальне законодавство терміни «посадова особа», «посадове становище» змушує розуміти ширше, не обмежуючись кримінально-правовими нормами про посадові злочини. З однієї сторони, у прямуочі. 1 до ст. 285 КК дано ухвалу посадові особи із зазначенням, щойм визнаються особи стосовно статей гол. 30 КК.

Але, з іншого боку, про посадових особах, посадових положеннях у значенні, певному прямуочі. 1 до ст. 285 КК, у Кодексі йдеться у багатьох його статтях за межами гол. 30 (див., наприклад, ст. 141, 149 (гл. 19 КК); ст. 169 КК (гл. 22 КК) та ін.) [2].

У цих та подібних їм випадках вказівка на посадову особу, посадове становище означає використання особою під час скоєння злочинів функцій державної чи муніципальної влади.

На відміну від перевищення управлінцем службових повноважень вигляді самостійного суспільно небезпечного, але незлочинного діяння, у цих 59 статтях КК є якісно інше посягання.

Перевищення тут доповнює інші ознаки складу злочину. Як самогубство особи не визнається в КК злочином, але може бути кваліфікуючою ознакою іншого складу злочину, наприклад, самогубствозасудженого під час винесення свідомо неправосудного вироку (ч. 2 ст. 305 КК) [3].

Аналізоване перевищення управлінцем службових повноважень, не утворюючи самостійного злочину, є криміноутворюючою ознакою 4 злочинів та кваліфікуючою ознакою 55 злочинів.

При кваліфікуючій ознаці «з використанням особою службового становища» сукупність злочинів, зазвичай, відсутня. Є одиничний складовий злочин, множини злочинів немає.

Насамкінець зазначимо, що обмежений обсяг наукової статті не дозволив розглянути усі проблеми, з якими стикається практика застосування ст. 365 КК України, – насправді їх набагато більше. Значною мірою проблеми породжуються численними, нескінченними, не узгодженими між собою змінами, які вже протягом багатьох років «лихоманять» КК України, примушують практичних працівників і науковців напружено та іноді безрезультатно розгадувати вкрай заплутані законодавчі «ребуси» [4].

Список використаних джерел

1. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексу України щодо імплементації до національного законодавства положень статті 19 Конвенції ООН проти корупції» від 31 січня 2013 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=45474.

2. Осадчий В. І. Корупційні злочини : моногр. К., 2016. 82 с.

3. Навроцький В. О. Кримінально-правове значення зміни законодавчої характеристики наслідків злочинів у сфері службової діяльності // Кримінальне право: традиції та новачі: матеріали міжнародного круглого столу, присвяченого 90-літтю з дня народження видатного вченого, героя України, академіка В. В. Сташиса (9–10 липня 2015 р.). Полтава ; Х., 2015. С. 34–38.

4. Хашев В. Г. Проблемні питання розмежування зловживання владою або службовим становищем та перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 3 (2015): 202–209.

Іваненко Гліб Євгенович,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник: Кисельов А. О.,
доцент кафедри оперативної-розшукової
діяльності факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент

ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНОГО АНАЛІЗУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах воєнного стану, який був введений на території України з 24 лютого 2022 року, всі державні інституції та процеси повинні працювати на максимум для досягнення як найшвидшої перемоги над агресором та подоланням супутніх явищ у вигляді